

Vágyakozás az Isten dicsősége után

Lekció: Jn 17,1-11/Textus: Zsolt 19

2015. január 18.

Nem nagyon lehet felszólításra csodálkozni, örülni, a szépségbe belefeledkezni, de mégis az alapige felolvasása előtt azt szeretném kérni mindenkitől, hogy vegye elő a szép-érzékét. Igen emelkedett, dicsőítő hangról indul a szöveg, amire érdemes felkészülnünk. Ha így engedjük át magunkon a szakaszt, az nagyon fontos és kihagyhatatlan lépés a megértés felé!

19. Zsoltár

A felolvasott zsoltárban az író himnuszt zeng az Isten dicsőségéről, teljesen belefeledkezik, sóvárog, vágyakozik utána. Mindennél jobban szeretne benne részesedni. Hogy mit tesz ennek érdekében?

Semmi különöset nem látunk, hanem azt tapasztaljuk, hogy amikor Isten dicsőségére szeretne rácsodálkozni, akkor elmélkedik, figyel, szemlél, szétnéz maga körül és próbálja felfedezni Isten dicsőségét.

A mai nap a zsoltár alapján arról szeretnék beszélni, hogy hogyan csodálkozhatunk rá Isten dicsőségére. Az Isten dicsőségéről röviden annyit, hogy ez Isten legmélyebb lényegét jelenti, ami Ő maga. Isten dicsősége leegyszerűsítve egyenlő Isten legmélyebb valóságának jelenlétével.

A zsoltár alapján három dologról fogunk beszélni, ami az Isten dicsőségéhez közelít bennünket: **1. Isten dicsősége a teremtett világban. 2. Isten dicsősége az Igében.** Mindebből pedig természetesen fakad, hogy meg akarja magát vizsgálni, hogyan illeszkedhet be ebbe a rendbe. **3. Az Isten dicsősége bennem.**

1. Isten dicsősége a teremtett világban.

Azt mondja a zsoltár:

„Az egek hirdetik Isten dicsőségét, kezének munkájáról beszél a menny. Nappal a nappalnak adja át e szót, éjjel az éjjelnek adja tudtul. Nincs szó, és nincs beszéd, hangjuk sem hallatszik, mégis eljut hangjuk az egész földre, szavuk a világ végéig. Sátrat készített a napnak, amely mint vőlegény jön ki szobájából, örül, mint egy hős, hogy futhat pályáján. Elindul az ég egyik szélétől, átível a másik széléig, nincs rejtve melege elől semmi.” (Zsolt 19:2-7)

Az, amit hallottunk költészet. Nem akarja tudományos képletekkel leírni a dolgok működését és nincs is szükség arra, hogy megmagyarázzuk, hogy melyik bolygó is kering melyik körül. Lehet, hogy némelyek a képletekben is tudnak gyönyörködni és ámulni, de amit a zsoltáros csinál az költészet. Arról beszél, hogy hogyan látja a világot, amikor megáll, elkezd gondolkodni, figyelni és egyszerűen belefeledkezik. Látja a szépségét, dicsőségét, érzi az Isten jelenlétét a teremtésben, amely a maga hihetetlenül bonyolult, de összetettségében mégis egy harmonikus és rendezett világot mutat. A nappal, ahogy átfolyik az éjszakába, és utána, ahogyan a sötétség elkezd kivilágosodni újra. A nap, ahogy megjelenik az égen és erővel

duzzadó hóshöz, vagy boldogságának teljességében levő friss házashoz hasonlóan újra és újra megteszi az adott távot a látóhatáron. Nem akadozik, nem döcög semmi, hanem szép rendben zajlik.

Ebből az egészből pedig azt szűri le, hogy milyen dicsőséges is mindezek Teremtője, az Alkotó, aki mindent ilyen gondossággal megtervezett és kivitelezett. Az alkotás az alkotóról tanúskodik, róla beszél. Ezt viszont csak az veszi észre, aki megfelelő érzékenységgel figyel oda. A zsoltáros nem magától értetődőnek, természetesnek veszi a teremtést, hanem elgondolkodik a kézjegyen, mint ami a festményeken is ott szokott lenni.

Azzal, hogy Isten terve szerint működik a természet, kettős hatást ér el: egyrészt szólnak Istenhez, dicsőítik őt, azzal, hogy az elgondolása szerint működnek. A teremtés hajnalán maga Isten jelentette ki, hogy minden, amit alkotott, igen jó. (vö. 1Móz 1:31).

Másrészt szól az arra fogékony, érzékeny embereknek, akikkel közöl valamit Istenről. Ma talán ez minden korábbi generációnál is könnyebb meglátni, amikor lehetőség van utazni. El lehet menni más országokba, kontinensekre, meg lehet látogatni szigeteket, különleges vízpartokat, elképesztő magasságokat, színes barlangokat... Talán itt a városban kicsit nehezebb meglátni az eget és a föld csodáit, de még az ember által létrehozott épületeken, tereken, építészeti csodákban is meg lehet látni, igaz kicsit indirektebben, a dicsőséget.

Mit veszel észre, ha szétnézel? Minden csak rút és a hiányokat jegyzed csak meg? Vagy esetleg van bármi, ami szép, amibe érdemes belemerülni?

A teremtett világon való elmélkedés sok mindenkit megihletett már. Nem a zsoltáros az első. A bibliai szöveghez képest előzmények vannak az ókori Babilonból, Egyiptomból vagy Athénból. Azonban azok az emberek, akik ezekben a kultúrákban vizsgálták a teremtett világot jelentősen eltérő vonatkozásban beszélnek: különféle isteneket fedeztek fel bennük, akiknek megfelelő módon hódoltak, imádták őket. Nem az alkotó kézjegyeként, hanem mint önálló létezőként értelmezték őket. Minket ma talán nem ez a túlértékelés fenyeget, hanem inkább az ellentéte, a leértékelés, negligálás. Nem is ismerjük a természetet, nem is vágyunk utána, sőt sokan vannak úgy, hogy minden erejükkel inkább kerülnek. Bezárkózunk mesterséges környezetünkbe.

A zsoltáros ugyan megszemélyesíti a természetet, de a legnagyobb szépségek közepén sem esik a végletekbe. Nem isteníti, de nem is feledkezik meg róla. A megszemélyesített természet kórusban énekel a Teremtőnek és egyedül őt isteníti.

Akik érzékenyek és odafigyelnek, akiknek nem természetes kiindulópont a világ léte, azoknak az egek elsőprő élménnyel hirdetik Isten dicsőségét. Míg az érzéketlenek számára az ég csak simán az ég, a csillagok pedig, egyszerűen csillagok.

Sok mindent elmondtunk és még el lehetne mondani a teremtett világról, kimeríthetetlen forrás nagyon sok tudomány és művészet számára, de nekünk jelenleg a legfontosabb kérdésünk:

Mennyire lehet mélyre hatolni Isten dicsőségében, amikor pusztán a teremtett világra csodálkozunk rá?

Itt van ez az ember, aki írja ezt a zsoltárt, és arról beszél, hogy a teremtést figyelve el lehet jutni odáig, hogy meglátja az ember Isten dicsőségét. Az eredeti héber szöveg jelzi, hogy egy általános Istenfogalomig képes az ember eljutni. Az egek Isten dicsőségét hirdetik általánosságban, aki létezik, akinek hatalmas ereje van, akinek a kibeszélhetetlen bölcsessége megjelenik alkotásaiban. Még ebben a mai állapotában is, ami magán viseli a bűnbeesés következményeit. Sőt amelyben olyan sok pusztítást okoz az ember folyamatosan. Még ebben az állapotában is az Alkotóját dicséri. A zsoltáros eddig jutott el a teremtésen gondolkodva. Közelebb szeretne jutni az Isten lényegéhez, ezért valami olyan felé fordul, ami még közelebb áll Isten lényegéhez, bensőjéhez, dicsőségéhez.

2. Isten dicsősége az Igében.

Hogyan csodálkozik az Isten törvényén?

„Az Úr törvénye tökéletes, felüdíti a lelket.

Az Úr intő szava határozott, bölcsé teszi az együgyűt.

Az Úr rendelkezései helyesek, megörvendeztetik a szívet.

Az Úr parancsolata világos, ragyogóvá teszi a szemet.

Az Úr félelme tiszta, megmarad örökké.

Az Úr döntései igazak, mindenben igazságosak,

kívánatosabbak az aranynál, sok színaranynál is, édesebbek a méznél, a csurgatott méznél is.” (Zsolt 19:8-11)

A zsoltáros ízlésével nincs semmi gond, rendben van, amikor gyönyörűséget lát a törvényben. A törvény alatt nem azt a terhet érti, amely gúzsba köti, megnehezíti az ember életét. Éppen ellenkezőleg. Amikor Isten törvényéről beszél, akkor egy általános istenfogalom helyett úgy szólítja meg, ahogyan Ő jelentette ki magát Mózesnek. Innentől már Úrként szólítva gyönyörködik a törvényen keresztül Istenben. Ez pedig mutatja azt, hogy ez a szövetséges viszonyon belül történik. Egy olyan kapcsolatban, ami személyes, ahol a felek ismerik egymást. A szövetséget kötő Isten ajándékát látja benne. Az Isten dicsőségéhez való közel kerülést egy olyan viszonyban folytatja, ahol a személyes kapcsolat megvan.

A törvényt több oldalról is megvizsgálja, amivel a költői síkon szinonimákat sorol a törvényről, teológiai síkon pedig mindent át szeretne fogni. Az Isten törvénye minden oldalról, minden értelemben, minden nézőpontról és dimenzióban tökéletes, határozott, helyes, világos, tiszta és igaz.

Ahogy pedig a teremtett világ a maga működésével és harmóniájával üzen a Teremtőről, úgy a törvény is közvetít az ajándékozó Istenből. Beszél arról a szövetséget kötő félről, aki megszólította a kiválasztott embereket, akiken keresztül a dicsőségét még közelebb engedte.

Azzal pedig, hogy itt van az, ami magától Istentől jön, az Isten dicsőségéhez lehet közelebb kerülni. Hogy lehet ez? A teljes embert veszi körbe minden oldalról, az ember testét, érzelmeit és lelkét és minden oldalról gondja van rá.

Nézzük meg praktikus szempontból, hogyan min is csodálkozik konkrétan:

Csodálja az Isten törvényének azt az alapvető helyreállító erejét, ami életerőt, vitalitást ad a megfáradt, megkeseredett, magába roskadt léleknek. Ahogy az Isten törvényén elmélkedik a zsoltáros, érzi, ahogy megerősödik a lelke. A törvény tökéletes volta egyedüli és kizárólagos módon biztosítja számára a belső táplálékot, ami nélkül az élet nem lehet teljes értékű. Nincs olyan gyengeség, fáradtság, megkötözöttség, reménytelenség, fájdalom, összetörtség, egyszóval olyan lelki deformáció, amit az Isten Igéje ne tudna kezelni. Ezért ujjong, mert van felfrissülés. *„Az Úr törvénye tökéletes, felüdíti a lelket.”*

Miután életre kapott, megjött az életkedve, kordában tartja azt. Az intés határozottságában látja Istennek azt a bölcsességét, amely az ember javát akarja. Nem uralkodást, elnyomást, hanem felsegítést és a szeme felnyitását látja benne. Ha az Úr intő szava nem figyelmeztetné, akkor az élete katasztrófális módon zárulna. Az együgyű embert könnyű lenne becsapni, ha az Úr nem őrizné, és nem tenné értelmessé.

Kijózanító hatása van az Úr intő szavának, hiszen az ember beszűkült és én-központú gondolkodását megtöri, amiben saját tengelye körül forog. És megmutatja a maga objektivitásával, hogy miről is szól a világ, mennyire Isten akaratának a következménye. Kinyitja a szemét a világra és önmagára is. Ezt a bölcsességet dicséri. *„Az Úr intő szava határozott, bölcsé teszi az együgyűt.”*

A felüdített lélek és a bölcsesség nyomán a zsoltáros az eszével, tudatos döntéssel is belátja már, hogy az Úr valóban jót akar neki. A bölcsességirodalomban a szív nem az érzelmek lakhelye, ahogyan ma erre asszociálnánk. Öröme derül a belső lényege, akarata, ahol a legmélyebb értelmi döntések születnek. Leegyszerűsítve a szív azt a funkciót tölti be a zsoltáros gondolkozásában, amit ma nekünk a fej. Az Úr rendelkezései arra a belátásra segítik az embert, hogy Isten az emberrel van az emberért. A törvényben rátalál arra az igazságra, amire mindig is vágyott a fej. Ez pedig örömhír. Ez örvendezésre ad okot. Az ésszel, az akaratl, a tudatosan vizsgált rendelkezések örömet, boldogságot eredményeznek. *„Az Úr rendelkezései helyesek, megörvendeztetik a szívet.”*

A felüdített lélek, a kapott bölcsesség és az örvendező tudatos döntés következtében egyszerre ragyogóvá válik a szem. A tiszta és világos szem jelzi, hogy éber és aktív. Parancsolataival az Úr feltárja azt az igazságot és valóságot, ami körbe veszi az embert. Nagyon mélyen lehet ezt látni, amikor pl. a Tízparancsolatot vesszük elő, hogy az Isten milyen nyíltan szól a minket körbevevő hatásokról és folyamatokról. Feleszmél az ember, hogy mi is veszi igazán körül. Mit jelentenek a tettek, a szavak, a célok, és merre tart az ember egész élete ezen keresztül. Ez pedig világosságot eredményez és tisztán látást. *„Az Úr parancsolata világos, ragyogóvá teszi a szemet.”*

A felüdített lélek, a kapott bölcsesség, az örvendező tudatos döntés és az éberség egyetlen irányba hajtja az embert: az Istenfélelem felé. Az Úr törvényére egyetlen válasz adható: az Istenfélelem. Erről mondja azt a zsoltáros, hogy örökre megmarad. Ez az állandó alapja annak

az emberi életnek amely az Isten dicsősége után vágyakozik. „Az Úr félelme tiszta, megmarad örökké.”

Az utolsó kijelentésével pedig teljesen összefoglalja a törvényt a zsoltáros: „Az Úr döntései igazak, mindenben igazságosak,” kívánatosabbak, mint a legnagyobb gazdagság, és sokkal élvezetesebb, mint a legfinomabb ízek. Ahogy egyre közelebb kerül az Isten lényéhez érzi, hogy itt többről van szó, mint a legjobb dologról, ami emberi nyelvvvel kifejezhetőbb. Próbálja túllicitálni az Isten dicsőségének az értékességét a színarannyal és a mézzel.

Az Isten dicsőségének ez a közelsége pedig egyetlen reakciót vált ki belőle: a részévé válni ennek a dicsőségnek, ennek a szépségnek.

Ahogy az elszórt dicsőségmorzsákat követi és Istenhez kerül, egyre közelebb úgy értékeli fel valami elképesztő módon az Isten lényege.

Mindebből pedig természetesen fakad, hogy meg akarja magát vizsgálni, hogyan illeszkedhet be ebbe a rendbe.

3. Az Isten dicsősége bennem.

„Szolgádat is figyelmeztetik: ha megtartja azokat, jutalma bőséges. A tévedéseket ki veheti észre? Titkos bűnök miatt ne büntess meg! A kevélységtől is tartsd távol szolgádat, ne uralkodjék rajtam. Akkor fedhetetlen maradok, sok bűntől mentesen.” (Zsolt 19:12-14)

Egyrészt látja, hogy a teremtett világból elindulva és a szövetséges, személyes kapcsolatba megérkezve milyen elképesztő közelségbe juthat az ember az Isten lényegéhez. Az Isten törvénye képes elvinni addig, hogy minden másnak az értéke itt a földön, még a legnagyobb gazdagság, dicsőség, tehetség, szépség is viszonylagossá, semmisség válik Istennel szemben. Amennyiben képes azok megtartására, jutalma minden képzeletet felülmúl.

Ezért tehát magába is tekint. Ahogy ezt megteszi, pont az ellenkezőjét látja. Nem érzi magát beleillőnek ebbe a dicsőségbe. Észreveszi, hogy bizony az emberi oldal nagyon erősen hiányában van ennek a dicsőségnek, az isteni közelségnek.

Először is ott vannak a tévedések. Ott vannak olyan dolgok, amiket nem is szándékosan visz véghez az ember. Jót akarsz, de mégis rosszul sül el. Ugye ismerős? Nem szeretnél te hibázni, megbántani valakit, elrontani a helyzetet, de valahogy akaratodon kívül mégis úgy alakul. A tévedés, a hibázás lehetősége benne van az emberi természetben. Ezen mi nem csodálkozunk, hiszen ennyire legalább ismerjük önmagunkat.

A titkos bűnök egyszer lehetnek olyanok, amiket nem tud senki csak te. Úgy követted el, hogy nem volt ott senki más, legalább is más ember nem. A másik oldalról pedig az is lehet, amit mindenki lát, de te nem vagy képes, esetleg nem vagy hajlandó észrevenni. Ott van, a részed, teljesen nyilvánvaló, de nem érzed.

Végül pedig a kevélység. A szándékos, szemtelen, elbizakodott, öntelt dolgok az életben, amik nagyon is tudatosak és sokszor olyan jól esnek, annyira meg tudják határozni valakinek az egész személyiségét.

Ettől mind szabadulni szeretne, hogy vágyakozása Isten dicsősége után közelebb vigye őt magához Istenhez. De annyira nagy a kontraszt. Az Isten törvényének tökéletesség annyira nyilvánvalóvá teszi a mi tökéletlenségünket, jelentéktelenségünket, sötétségünket, mindenféle igazságot nélkülöző életünket. Mit lehet tenni? Hova tovább? Mit tesz a zsoltáros? Itt nincs más lehetősége az embernek, minthogy elkezd imádkozni. Teljesen odaveti magát. Az Isten dicsősége az embert könyörgésre készíti.

Az imájával együtt pedig egy másik ima is hallhatóvá válik. Jézus főpapi imája: „*Atyám, eljött az óra: dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged, mivel hatalmat adtál neki minden halandó felett, hogy mindazoknak, akiket neki adtál, örök életet adjon. Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél Jézus Krisztust. Én megdicsőítettem téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bízál, hogy elvégezzem: és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.*” (Jn 17:1b-5)

Ő azért jött, hogy megmutassa, hogyan lehet Istennek a törvényben megmutatott dicsőségéhez közel kerülni. Aki valóságosan is megcselekedte és végig ment azon az úton, ami az Atya végső dicsőségéig vezet. Akinél az ígélet valósággá vált: megtartotta azt és bőséges jutalmat szerzett.

Jézus Krisztusnak a törvény megtartása az életébe került. Feláldozta magát azért, hogy az emberben vágyat ébresszen az Isten dicsősége után és ezt a vágyat valósággá tegye. Aki meghalt azért, hogy a bennem lévő érdemtelenység és rendezetlenség, bűnös valóság ne engem terheljen többé. Hogy a vágyakozás, a legmélyebb találkozás Isten lényével elérhető és élő lehessen mindenki számára, aki kész és hajlandó elfogadni tőle ezt. Így lesz Jézus az élet felett Úr, egyedüli köszikla és Megváltó.

Ez nem álmvilágot jelent, hanem a legmélyebb valóságot. Jézuson keresztül soha nem látott közelségbe kerül az ember az Isten dicsőségével.

A Szentlélek által hozza el Isten ezt a vágyakozást az Isten dicsősége után valamennyiünknek. Kívánjuk, vágyakozzunk az Isten dicsősége után és csodáljuk, ámuljuk azt az élő kapcsolatot, ami mindennél értékesebb, mindennél édesebb és mindennél biztosabb. Egyelőre itt a földi keretek között, de teljesebb valójában pedig a menny dicsőségében.

ÁMEN

(Molnár Ambrus)

Áldás:

„Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!” (2Kor 13:13)